

A TERMÉSZET LEGSZEBB ARCA

Még mielőtt zordabb válna az idő, a lecsitulásra készülő természet a legszebb arcát mutatja. A ritkuló levelek között átszűrődő fény varázslatos hangulatot teremt, a napfény árnyékot rajzol a házfalra, a lombok meleg színekben tobzódnak, az ősszel nyí-

ló, vázába való virágok vidámsággal töltnek el, a vadszőlő levelei szebbek, mint valaha.

A nap már laposabban jár, de az idő még kellemesen enyhe a kinti munkához. Az ősz még nem jelenti a szezon végét, ten-

nivaló akad bőven. A kertet és növényeit lassan föl kell készíteni a hideg évszakra: sort kell keríteni a növények átrendezésére, a kerti berendezések karbantartására, a használati eszközök összepakolására, rendbetételére.

ÚJÍTSUK MEG A GYEPET

A gyeptelítést a hőmérséklettől függően csökkentjük vagy el is hagyhatjuk. Az utolsó nyírás ne legyen mélyebb 5-7 cm-nél. A nyesedéket gyűjtjük össze és szórjuk takaróanyagként a kint maradó növények ágyásaiba, itt a tél folyamán elbomlik. Az őszi-téli gyepekondicionáló trágya kiszórásával elkerülhetők a kora tavaszi gyeppetegségek. Végezhetünk még egy nem túl erős gyepszellőztetést is. Ha ezután úgy látjuk, hogy a gyeptelítés szorul, szórjunk a kopott részre fűmagot. Nagyobb foltoknál érdemes fellazítás után homokkal és komposzt földdel összekevert termőföldet vékony rétegben szét-

teríteni. Erre vessünk, majd tömörítsük hengerrel vagy egyéb eszközzel. A késő ősz a legalkalmasabb az új gyeptelítésre vagy a régi felújításra. Lássunk hozzá máris, hogy a kikelő fű még a fagyok előtt megerősödhessen.

A lombos fával vagy lombhullató cserjékkel körülvett gyeptelítés igényel, megakadályozandó, hogy kipusztuljon a fű az eső áztatta vizes levélkupacok alatt. A lehullott lombot sokan bosszantó hulladéknak tekintik, ám hatékony fagyvédelmet nyújt a sövények, bokrok alatt és az ágyásokra szórva. Ráadásul ideális téli búvóhely a sünöknek.

MIT TEGYÜNK A FŰSZER-NÖVÉNYEKKEL?

Tápanyagot már ne kapjanak a fűszer- és gyógynövények sem. Hajtásaiknak időre van szükségük, hogy még a tél előtt beérjenek. A metélőhagymát, bazsalikomot, rozsmaringot, petrezselymet cserépbe ültetve vigyük a konyhába, míg a tárkony, az izsó, a lestyán, a citromfű, a borsmenta, a majoránna, a rebarbara, a zsálya, a kakukkfű kint töltheti a telet a szabadban, hogy tavasztól ismét élvezhessük friss ízeiket.

MOST ÜLTESSÜNK ÉVELŐ NÖVÉNYEKET

A talaj az őszi csapadéktól kellően nedves, hőmérséklete még magas, így a növényeknek még van idejük begyökeresedni, megerősödni, hogy a következő nyáron esedékes virágzásuk gazdagabb legyen. Sok szép fajjal, fajtával találkozhatunk a kínálatban, különböző magasságúakat válasszunk, já-

tékos látványra törekedjünk. Szépek a színek átmeneteiből kialakított foltok vagy az egymással harmonizáló színegyüttesek. Lehetőleg egészséges növényt vásároljunk. Érdemes ellenőrizni a gyökér állapotát: az egészséges növény gyökere jól kitölti a cserépet, nem vizenyős, nyálkás, a színe világos, fehéres. Száraz földlabdájú növényt ne ültessünk el, előtte mártsuk alaposan vízbe, így törekedjünk a kellő nedvesség elérésére.

TIPP

Ha nem rendelkezünk ültetési útmutatóval, nagyot nem hibázhatunk, ha kétszer olyan mélyre ültetjük, mint amekkorára a hagyma: a krókusz például 3 cm, a tulipánt 5-8 cm, a nárciszt 8-10 cm, a liliomot 20-30 cm, a jácintot pedig 10-15 cm mélyre.

A HAGYMÁSOK IDEJE

Az őszi a tavaszi hagymás virágok ültetésének az ideje. A tulipánok, krókuszok, császárkoronák, hóvirágok, nárciszok és még sokan mások december elejéig ültethetők. Tervezzük meg, hol lesz a legjobb helyük, hol mutatnak a legszebben. Olyan helyre is tegyünk belőlük, ahová az ablakból is jól ráláthatunk, és kerülhetnek hagymák akár nagyobb tálba vagy nagyobb méretű agyagcserépbe is. Ültethetjük őket egyszerre az

őszi-téli időszakban színfoltot adó árvácskák, így biztosak lehetünk a pompás tavaszi virágváltásban. Az új fajták és a minőségi hagymák nem olcsók, ezért érdemes szem előtt tartani néhány alapszabályt. Legnagyobb jelentősége a helyes ültetési mélységnek van, ebben segítséget nyújt a tasakokon feltüntetett utasítás. Másik alapszabály, hogy soha ne elszórtan helyezük el a hagymákat, hanem sűrűn egymáshoz közel, mert a virágzás idején sokkal szebben, csokorként mutatnak. A beültetett hagymákat jó alaposan öntözzük be, ha kevés a csapadék, többször ismételjük. Az őszi lombból tartalékoljunk takaróanyagot, amit akkor használunk, ha hosszan tartó fagyos idő lenne. A megkeményedő föld gyakran fordítja ki a hagymákat a talajból. Vásárláskor ne csak a csomagoláson látható virágfotót nézzük, vizsgáljuk meg hálón keresztül, nincsenek-e a hagymák összefonnyadva, kiszáradva, nem látunk-e rajtuk penészes foltokat.

Ősszel van az ideje annak is, hogy a dália, kardvirágok és a begónia gumóit, hagymáit a talajból fölszedjük, szárítsuk és hűvös helyen teletessük a tavaszi kiültetésig. Sérülésmentes kiásásukat az első fagyok előtt kell elvégezni.

FELADATLISTA

- ✓ A veteményeskertből dobjuk ki a letermett paradicsom- és paprikatöveket, és takarítsuk be a fűszernövényeket. Utóbbit a reggeli harmat leszáradása után és a déli órák között végezzük, akkor magasabb az illóolaj-tartalmuk.
- ✓ Ahol szükséges, gyomláljunk. Ha gyommentesen, tiszta kerttel megyünk a télbe, tavasszal biztos kevesebb bosszúságot okoznak majd.
- ✓ Lazítással készítsük fel a talajt az őszi csapadék befogadására.
- ✓ Ültessük el a tavaszi hagymás növényeket.
- ✓ Az őszi metszéssel egy időben végezzük el a korhadt ágyásszegélyek cseréjét. A sérült, letört, elszáradt növényi részeket, ágakat, gallyakat, vesszőket vágjuk le.
- ✓ Szedjük le az évelők elnyílt virágait, terméseit.

- ✓ Ne halogassuk a megfáradt egyvári és balkonnövények felszámolását.
- ✓ Az üresen maradt növénytartókba ültessünk téltűrő évelőket.
- ✓ A mediterrán növények szeptembertől már ne kapjanak tápanyagot.
- ✓ Figyeljük az időjárás alakulását. A hűvös hajnalok sűrűsödésével egyre gondosabb védelemben kell részesíteni a mediterrán növényeket.
- ✓ Készítsük elő az átteleltetőhelyiséget, ahová a növényeket fagyveszély esetén gyorsan be lehet hordani.
- ✓ A kedvenc növényekről gyűjtünk magokat.
- ✓ Folyamatosan gyérítsük a kerti csigaállományt.

TIPP

A helyiség hőmérséklete mellett nem elhanyagolható a talaj hőmérséklete sem. Hideg pincékben tegyünk alátétet – deszkát, hungarocellt vagy kartont – a cserepek alá, hogy az áthűléstől megóvjuk a gyökereket.

A TELELTETÉS FORTÉLYAI

Amikor a napok már rövidülnek és az idő hűvösebbre vált, lassan fel kell készülni a mediterrán és a dézsás növények téliesítésére. A citrusfélék, a trombitafa, a fukszia, a muskátli, az olajfa, a gumós begónia, a hibiszkusz, a gardénia, a tölcsérjázmin, a banán téli védelmet kíván. Gyakori kérdés, hogy mikor vigyük be a növényeket, ám pontos dátum nem adható. A legjobb, ha minél tovább maradnak a szabadban és az átteleltetés hossza minél rövidebb, ezért az időjárást és az éjszakai hőmérsékletet kell figyelni.

A citrusféléket (citrom, narancs, mandarin,

kumkvat) a lehető legtovább tartsuk a szabadban. Figyeljünk arra, hogy az őszi csapadék ne áztassa agyon a gyökereket, a cserépalátétekből öntsük ki a felesleges vizet. Védett helyre húzva hagyjuk, hogy az utolsó napfényből minél többet elraktározzanak, hajtásaik, terméseik beérjenek. Amikor már nem csak talaj menti fagy várható, hanem napokon keresztül tartóssá válik a lehülés, akkor már „fedél alá” kell hordani a növényeket.

A téli pihenés alatt a növények kevesebb vizet igényelnek, de arra ügyelni kell, hogy a földlabda ne száradjon ki, így életben tartjuk a gyökereket. Az olajfa különösen érzékeny a kiszáradásra, azonnal lombvesztéssel reagál. A legtöbb növény számára optimális hőmérséklet az 5-10 °C, de a murvafürt melegebb, 7-15 fokban környezetben érzi jól magát.

A téli nyugalom alatt is ellenőrizzük a növényeket, erre jó alkalom a havi öntözések ideje. Figyeljük a kártevőket, gyűjtjük össze, és dobjuk ki a lehullott leveleket, fagymentes napokon esetenként szellőztessük ki a helyiséget.

Összeállította: Merényi Alexandra

TUDTA, HOGY...

...a hibiszkusz 8 fok alatt már fázik, míg a leander az enyhe fagyot rövid ideig elviseli?

SÖTÉTBEN VAGY VILÁGOSBAN?

Többé-kevésbé érvényes arany szabály, hogy az örökzöld növényeknek (citrusfélék, pálmák), vagyis amelyek nem hullajtják le a lombjukat, a világos, a lombhullatóknak (sétányrózsa, fukszia) a sötét helyek megfelelők.

DOBAY Kertészet

Megnyílt a DOBAY KERTÉSZET webáruháza virágkedvelők és hobbikertészek részére!

Több száz muskátli- és balkonnövényfajta frissen csomagolva az üvegházból. Tervezze velünk a tavaszi balkonláda- és kerti beültetéseket!

www.dobaywebshop.hu

PW
PROVEN
WINNERS